

**NÁRODNÍ
MUZEUM**

M E T O D I K A :

ZÁKLADNÍ METODIKA PÉČE O HUDEBNÍ NÁSTROJE

(2016)

İco: 00023272
Dič: CZ00023272

E: nm@nm.cz | W: www.nm.cz
U: č.ú. 6331011/0710

A: Václavské náměstí 68, 115 79 Praha 1, Česká republika
T: +420 224 497 111 | F: +420 224 226 488

ZÁKLADNÍ METODIKA PÉČE O HUDEBNÍ NÁSTROJE

Hudební nástroje jsou předmětem výzkumu specializované muzikologické disciplíny – organologie. Jejich výzkum a zhodnocení vyžadují odborné metodologické postupy. Totéž platí o zásadách jejich ošetření, konzervování a restaurování a také o pravidlech zacházení s nimi.

Hudební nástroje jsou nedílnou a velice významnou součástí kulturního dědictví naší země. Cílem paměťových institucí proto je tyto nástroje shromažďovat, dokumentovat a pečovat o ně. Péče o hudební nástroje je vzhledem k tomu, že nástroje v sobě často kombinují různé materiály i techniky, značně specifická. Dnes jsou tyto historické předměty uchovávány a prezentovány převážně jako vizuální artefakty, nicméně nelze přehlížet jejich původní hudební funkci a zacházet s nimi pouze jako s předměty výtvarného umění či uměleckého řemesla.

Níže uvedený text stručně shrnuje hlavní způsoby péče o hudební nástroje. Detailní popis jednotlivých typů zásahů je uveden v samostatných metodikách.

K základním podmínkám péče o hudební nástroje patří:

- manipulace s předmětem v ochranných rukavicích
- správné uložení předmětu (viz samostatná metodika)
- správná manipulace s předmětem (viz samostatná metodika)

Hlavní formy péče o hudební nástroje jsou:

Preventivní konzervace je zajištění základních podmínek potřebných k materiálové i konstrukční stabilitě hudebních nástrojů tak, aby nedocházelo k jejich degradaci, resp. aby se jejich degradace snížila na minimum. Jde tedy o péči bez přímého (kontaktního) zásahu na předmět.

Konzervace (sanační konzervace) je způsob základního ošetření předmětu přímým zásahem, jehož cílem je stabilizace fyzického stavu předmětu. Konzervační zásah musí vždy usilovat o minimální narušení komplexní hodnoty předmětu.

Restaurování je náročný proces odborného zásahu na nástroji vedoucí k obnovení jeho původní podoby, případně též funkce. Restaurování podléhá přísným pravidlům a postupům dle zásad restaurátorské etiky. Je to souhrn specifických postupů, které respektují technickou, zvukovou a výtvarnou strukturu originálu.

Paměťové instituce by měly vždy preferovat preventivní konzervaci před přímým zásahem na předmětu. Pokud je přímý zásah nutný nebo vhodný, je potřeba omezit ho na nezbytně nutnou míru.

Důsledná aplikace zásad preventivní konzervace znamená záchranu hudebního nástroje a získání dostatečného množství času pro odborné posouzení případných konzervátorských či restaurátorských zásahů.

V případě jakýchkoli dotazů se na nás neváhejte obrátit.

Doporučená literatura:

Profesní etický kodex konzervátora-restaurátora AMG ČR. Praha 2009.